

CEGESOMA NEWSLETTER

NR 17 - NOVEMBER 2015

[nl](#) [fr](#) [en](#)

CEGESOMA INFO: HET BERICHTENBLAD IN EEN NIEUW JASJE

Vanaf dit jaar verschijnt het voormalige CegeSoma Berichtenblad onder een andere naam en in een andere gedaante: CegeSoma Info! Ons jaarlijkse infoblad neemt voortaan de vorm aan van een ruim geïllustreerd krantje. Beknoper, maar beter verteerbaar. [\[MEER INFO\]](#) ([http://www.cegesoma.be](http://www.cegesoma.be/cms/index_nl.php?article=1842)

[/cms/index_nl.php?article=1842](http://www.cegesoma.be/cms/index_nl.php?article=1842))

ONTDEK DE GEHEIMEN VAN DE MILITAIRE VEILIGHEID

Het CegeSoma werkte mee aan de tentoonstelling "Classified", georganiseerd door de Algemene Dienst Inlichtingen en Veiligheid (ADIV) naar aanleiding van 100 jaar Militaire Veiligheid. Deze dienst zag het levenslicht tijdens de Eerste Wereldoorlog, om vijandelijke spionage tegen te gaan. [\[MEER INFO\]](#)

(http://www.cegesoma.be/cms/index_nl.php?article=3031)

INTERNATIONAAL CONGRES "DOING JUSTICE IN WARTIME" OP 3 EN 4 DECEMBER 2015

Op 3 en 4 december 2015 zijn we gastheer voor het internationale congres "Doing justice in Wartime. Multiple Interplays Between Justice & Populations During the Two World Wars". [\[MEER INFO\]](#)

(http://www.cegesoma.be/cms/index_nl.php?article=3039)

DE ONTMOETING: ERFGOED EN HISTORISCH ONDERZOEK OVER WO I

Op 9 december 2015 vindt de eerste editie plaats van 'De Ontmoeting', een interactieve studiedag waarop we de wereld van het historische onderzoek in contact brengen met de Vlaamse erfgoedsector. De Eerste Wereldoorlog is het centrale thema. [\[MEER INFO\]](#) ([http://www.cegesoma.be/cms/index_nl.php?article=3043&](http://www.cegesoma.be/cms/index_nl.php?article=3043&pagOnbr=33&pagofs=0)

[pagOnbr=33&pagofs=0](http://www.cegesoma.be/cms/index_nl.php?article=3043&pagOnbr=33&pagofs=0))

CegeSoma Info: het Berichtenblad in een nieuw jasje

Vanaf dit jaar verschijnt het voormalige *CegeSoma Berichtenblad* onder een andere naam en in een andere gedaante: *CegeSoma Info* ([hier raadpleegbaar](#)) ! Ons jaarlijkse infoblad neemt voortaan de vorm aan van een ruim geïllustreerd krantje, dat twaalf bladzijden telt. Beknoper, maar beter verteerbaar. Het nummer over 2015 bevat een vijftigtal artikels die de brede waaier aan projecten en activiteiten in onze instelling illustreren. Maar er is meer.

Een andere nieuwigheid is dat **CegeSoma Info** op een meer thematische manier de activiteiten van het CegeSoma presenteert. Er zijn pagina's gewijd aan de Koude Oorlog (meer bepaald over het boek over de moord op Julien Lahaut), de Grote Oorlog, de Tweede Wereldoorlog, internationale samenwerking, digitalisering en ten slotte de vele activiteiten ten dienste van onderzoekers en het brede publiek. Op de laatste bladzijde wordt nog even stilgestaan bij de succesvolle petitie voor het voortbestaan van het CegeSoma. Achteraan vindt u ook een activiteitenkalender.

Voor trouwe lezers van het *Berichtenblad* is deze nieuwe formule misschien even schrikken. Aarzel niet om ons uw meningen en reacties te bezorgen. Alvast veel leesplezier gewenst.

Fabrice Maerten

Hoofdredacteur *CegeSoma Info*

23 / 10 / 2015

◀ [Terug](#) ▶

Ontdek de geheimen van de Militaire Veiligheid

Bezoek de tentoonstelling "Classified" van 7 november tot 5 december 2015

Het CegeSoma werkte mee aan de tentoonstelling "Classified", georganiseerd door de Algemene Dienst Inlichtingen en Veiligheid (ADIV) naar aanleiding van 100 jaar Militaire Veiligheid. Deze dienst zag het levenslicht tijdens de Eerste Wereldoorlog, om vijandelijke spionage tegen te gaan.

Historisch overzicht van know-how, successen en blunders

De tentoonstelling laat het publiek kennismaken met de krachtlijnen uit de geschiedenis van de ADIV. Ze staat ook stil bij de huidige uitdagingen in een gemonialiseerde samenleving. De expo plaatst de *know-how* en de bereikte resultaten in het daglicht, maar analyseert ook een aantal missers. Ook worden een paar hardnekkige mythes over inlichtingsverschaffing en spionage ontkracht. Tenslotte zet "Classified" aan om na te denken over de ethische problemen gelinkt aan het functioneren van een uiteraard 'discrete' dienst.

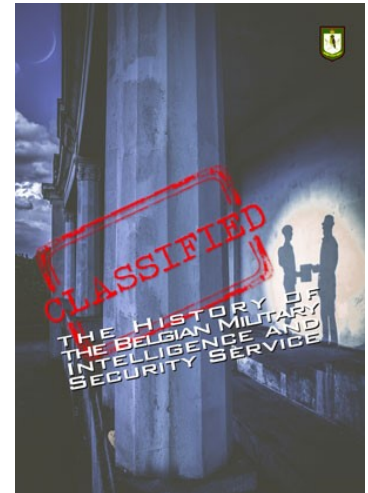
Een gevarieerd tentoonstellingsparcours

Een groot deel van de tentoonstelling is geweid aan het ontstaan van de dienst, de rol van vrouwen in het inlichtingenwerk en de beeldvorming rond spionage in de populaire cultuur. Twee specifieke thema's brengen de Koude Oorlog tot leven: de zogenaamde stay behind-netwerken die het land moesten voorbereiden op een eventuele bezetting door de Sovjet-Unie, en de zaak-Binet, genoemd naar de Belgische officier die militaire documenten doorspeelde aan agenten uit het Oosten. Het laatste deel van "Classified" toont de technische hulpmiddelen van de ADIV en staat stil bij de actuele uitdagingen van de dienst.

Praktisch:

- Tentoonstelling "Classified. The History of the Belgian Military Intelligence and Security Service"
- Instituut voor Veteranen-INIOOO, Regentlaan 45-46, 1000 Brussel
- Van **7 november tot 5 december 2015**, van 10 tot 18u, behalve op zondag
- Gratis inkom
- Meer informatie: classified@QET.be

Mélanie Bost

23 / 10 / 2015

◀ [Terug](#) ▶

Internationaal congres “Doing justice in Wartime”

Op **3 en 4 december 2015** zijn we gastheer voor het **internationale congres** “*Doing justice in Wartime. Multiple Interplays Between Justice & Populations During the Two World Wars*”. Deze studiedag wordt georganiseerd in het kader van de [IUAP “Justice and Populations”](#).

Oorlogen van belang voor geschiedenis van het gerecht

In de geschiedenis van de rechtspraak zijn periodes van oorlog en vreemde bezetting van cruciaal belang. Oorlog, een uitzonderingssituatie, brengt de gedeeltelijke opheffing van wetten met zich mee en beperkt de openbare vrijheden. Militaire rechtspraak van de strijdende partijen kent grote uitbreiding, en dit ten koste van de burgerlijke rechtspraak. In gebieden die worden bezet door vreemde legers is de impact op het gerechtelijke systeem nog groter. Als ze al niet worden opgedoekt, moeten de nationale jurisdicties functioneren naast die van de bezetter. Nieuwe instanties en actoren treden in concurrentie met de traditionele instellingen en magistraten.

Een grassroots perspectief

Veel aspecten van de impact van gewapende conflicten op justitie mogen dan al bestudeerd zijn, het onderzoek bleef toch veeleer uitgaan van een institutionele en top-down aanpak. De gerechtelijke actoren op het terrein en hun praktijken en verwachtingen bleven daardoor in de schaduw staan. In lijn met recente tendensen in de criminologie en de sociale geschiedenis van justitie hanteert dit internationaal congres een grassroots benadering. De studieobjecten zijn de complexe interacties tussen gerechtelijke actoren: individuen en sociale groepen enerzijds, het 'gerechtelijke systeem' anderzijds (politie, gerechtelijke en penitentiaire instellingen). De studiedag wil het ontstaan en het precieze functioneren onderzoeken van nieuwe praktijken, strategieën en vormen van onderhandeling tussen de bevolking en het formele rechtssysteem in deze specifieke oorlogscontext, en de impact van deze nieuwe onderhandelingen op de lange termijn.

Archieven over de praktijk als basis voor onderzoek

Deze aanpak is haalbaar als de archieven over de eigenlijke rechtspraktijk het uitgangspunt zijn. De voornaamste neerslag van die praktijk en het ideale observatorium voor nieuwe interacties is het gerechtelijk dossier, van het begin van het onderzoek tot de uitvoering van eventuele sancties. Politie- en penitentiaire archieven en verslagen van de administratieve controle zijn ook erg bruikbaar.

België is een uitstekend onderzoekskader

Mede omdat deze studiedag plaatsvindt in het kader van [IUAP 7/22 \(“Justice & Populations: the Belgian Experience in International Perspective”\)](#), is België het onderzoeksterrein. België heeft twee oorlogen en bezettingen doorstaan en was bovendien een koloniale macht van formaat in de periode tussen beide wereldoorlogen.

Praktisch:

- Donderdag 3 en vrijdag 4 december 2015
- Klik [hier](#) voor de programmapolder
- Gratis toegang, maar vooraf aanmelden bij: leah.kazar@cegesoma.be

[Mélanie Bost](#)

5 / 11 / 2015

◀ [Terug](#) ▶

De Ontmoeting: erfgoed en historisch onderzoek over WO I

Op **9 december 2015** vond normaal de eerste editie plaats van '**De Ontmoeting**', een interactieve studiedag waarop we de wereld van het historische onderzoek in contact brengen met de Vlaamse erfgoedsector. De Eerste Wereldoorlog was het centrale thema. **Deze studiedag is echter uitgesteld tot het voorjaar 2016**. Een nieuwe datum wordt zo snel mogelijk bekendgemaakt.

De eerste grote herdenkingsgolf van 100 jaar Eerste Wereldoorlog ligt achter ons. Heel wat erfgoedwerkers kijken vooruit en stellen zich de vraag: wat kunnen we de komende twee jaar nog doen rond de Eerste Wereldoorlog? Welke nieuwe thema's kunnen we nog aansnijden? En wat na 2018?

Deze vragen vormen het vertrekpunt van een studiedag die in Brussel plaatsvindt op 9 december. De studiedag is opgevat als een ontmoetingsmoment tussen erfgoedwerkers en onderzoekers. Zo willen we de vaak bediscussieerde kloof tussen academisch onderzoek en de erfgoedsector overbruggen.

Op 9 december krijgt u de stand van het nieuwste academische onderzoek naar de Eerste Wereldoorlog in België, een overzicht van mogelijke Europese subsidies, workshops rond thema's en insteken waar erfgoedwerkers en onderzoekers elkaar kunnen vinden, versterken en samenwerken.

Op het programma staan onder meer thematische workshops en een afsluitend gesprek tussen Piet Chielens (*In Flanders Fields Museum*) en Antoon Vrints (professor aan de Universiteit Gent). Voor deze studiedag werken we samen met het Vlaamse projectsecretariaat 100 Jaar Grote Oorlog en Faro, het Vlaams Steunpunt voor Cultureel erfgoed.

U vindt hier het [programma](#).

5 / 11 / 2015

◀ [Terug](#) ▶